

Det kongelige danske geografiske Selskab.

I det femte Møde i Vinteren 1897—98 holdt Premierløjtnant i Hæren *Olufsen* Foredrag om sit Besøg hos Emiren af *Bokhara* samt gav Meddelelse om sin forestaaende Rejse til *Centralasien*.

I det sjette Møde holdt Kaptajn i Flaaden *A. Hovgaard* Foredrag om *Andrée's Polarexpedition*.

Paa den i Maj afholdte Generalforsamling valgtes Professor *C. Grønlund* til Medlem af Raadet.

Ingolf-Expeditionens hydrografiske Undersøgelser.

Af cand. mag. *Martin Knudsen*.

(Hermed et Kort.)

De første systematiske hydrografiske Undersøgelser af Farvandene omkring Island ere blevne iværksatte og samlede af Admiral *Irminger*, der i „Tidsskrift for Søvesen“ 1861 og 1870 har givet Resultatet af disse Undersøgelser. Indtil da havde man kun uklare Forestillinger om Strømforholdene ved Island, hentede fra Meddelelser om Isens Drift og Skipperes Fortællinger. Admiral *Irminger* paaviste, at Atlanterhavets varme Vand naar helt op eller næsten helt op til Islands Sydkyst og strækker sig op langs Vestkysten, medens der langs Grønlands Østkyst gaar en kold Strøm fra Ishavet ned om Kap Farvel.

I 1877 foretoges fra Krydseren „Fylla“ en Del Undersøgelser i Danmark-Strædets nordøstligste Del. Resultaterne ere af Kapt. *Hoffmeyer* meddelte i „Geografisk Tidsskrift“ 2det Bind 1878. pag. 88, og det fremgaar heraf, at den nordgaaende Strøm langs Islands Vestkyst, *Irminger-Strømmen*, fra Overfladen til Bunden bestaar af varmt Atlanterhavsvand. Særlig begrundet paa Temperaturiagttagelser fra den meteorologiske Observationsstation paa *Grimsey* drager Kapt. *Hoffmeyer* den Slutning, at *Irminger-Strømmen* bøjer rundt om Kap Nord og danner den langs Islands Nordkyst østgaaende Strøm.

Dette bekræftes ved de Maalinger, som foretoges fra Krydseren „Fylla“ i Juni—Juli 1878. Daværende Premierløjtnant *F. Bardenfleth* har givet en Beretning herom i „Geografisk Tidsskrift“ 3die Bind 1879, pag. 42. Der blev taget to Snit fra Islands Nordkyst i nordlig Retning, og det fremgaar heraf, at Temperaturen indtil en Afstand af 50 Kvartmil fra Kap Nord er mellem 5° og 7° 5 C., baade i Overfladen og i Dybet, der i denne Afstand fra Land dog kun beløber sig til 158 Favne (298 M.). Det andet Snit fra Me-

venklint viste gennemgaaende koldere Vand end det første fra Kap Nord. Allerede i den sydligste Station i Øfjords Munding var Temperaturen i 44 Favnes (83 M.) Dybde 3° 0 og findes ikke at være synderlig højere i nogen af Stationerne Nord derfor i samme Dybde, medens Overfladevandet har en Temperatur af mellem 5° og 6°. Som det siden skal paavises, er en saa høj Temperatur ingenlunde Bevis for, at Vandet har atlantisk Oprindelse, men de iagttagne Temperaturer i Dybet synes dog ved deres Aftagen Nord paa at tyde paa Atlanterhavsvandets Indflydelse.

I 1879 blev det under Krydseren „Ingolf“s Fart langs med Grønlandsisen fastslaaet, at Island og Grønland forbindes ved en undersøisk Højderyg med højst 300 Favnes (565 M.) Vanddybde, og at denne Højderyg „vistnok“ afstænger Palarhavets iskolde Bundvand fra Atlanterhavets Bassin. En Meddelelse herom af Kapt. *Mourier* findes i „Geografisk Tidsskrift“ 4de Bd. 1880.

Den norske Nordhavs-Expeditions Maalinger strække sig delvis ind i Farvandet mellem Færøerne og Island og Island og Jan Mayen, saaledes at Farvandene omkring Island komme til at danne et Led i hele det System, som *H. Mohn* har behandlet i den om Expeditionen udgivne Beretning, Bind XVIII, Christiania 1879.

En samlet Fremstilling af Strømforholdene ved Island har *C. F. Wandel* givet i „Bemærkninger til Besejlingen af Islands Kyster“ 1879. Denne Fremstilling er dels grundet paa de ovenomtalte Maalinger, dels paa de praktiske Erfaringer, som daværende Premierløjtnant *Wandel* havde indvundet under tre Aars Dampskibsfart paa Island.

Af senere Undersøgelser skal fremhæves „Den